

CORREO ARGENTINO
Franqueo Pagado
TARIFA REDUCIDA
 Concesión 1605

Semanario lituano apolítico-
 organo de la sociedad cultu-
 ral y de socorros mutuos
 "Lietuva".

Redacción y Administración
 c. San Juan 1537, Ba. Aires.
 Dirección postal: Casilla de
 Correo 303.
 Imprenta Val. Gómez 2719
 U. T. 47, Cuyo 7354

MET. V.

Liepos 26 užs

Vėl atsinaujino Čako skerd

Jau antri metai kaip eina karas Čakoje ir nežiūrint neutralių valstybių draugiškų intervencijų, iki šiam laikui dar nepavyko sustabdyti šių skerdynių, kurios žudo tūkstančius jaunuolių, vargina visą liaudį ir tuština kariaujančių valstybių išdus.

Kuomet Vašingtone visos pastangos sustabdyti šias barbariškas skerdynes nuėjo niekais, visas reikalas tapo perduotas Tautų Sąjungai, ir kuomet pastaroji manė kad šį kartą gal pavyks jau sutaukinti, lig tyčia vėl iš naujo prasi-dėjo nauji puolimai ties Nanawa ir Gondra.

Sulig paragvajiečių oficialių pranešimų, šiuose mūšiuose žuvo pusantro tūkstačio Bolivijos kareivių, bet kadangi boliviečiai sako, kad prieš puolimai buvo atremti, tai tenka manyti, kad Paragvajiečių irgi nemažai krito. Kaip ten ne būtų, bet faktas yra, kad Čako Boreal žmonių skerdynės eina visu smarkumu.

Kodėl gi nežiūrint visų pastangų išrišti šį klausimą taikos būdu, karas nesustoja? Jei pavyzdžiu Peru ir Kolumbija gali taikos būdu išrišti savo konfliktą delei Leticia, kodėl gi nepaimti šį pavyzdį boliviečiams ir paragvajiečiams?

Tačiau to nėra. Ir to v žastys nelabai yra aiškio žiūrint to, yra keletas laimingų faktų. Bolivijos - jaus sienų ginčas jau ein šimtmetis, ir jis dar labiau trėjo, kuomet tula nort arčių kompanija apturėjo žibalo šaltinių koncesijas iš Valstijų ir anglų bankų koreicija suteikė Bolivijai stambias paskolas.

Nuo to laiko Bolivija prad didelius užpirkimus karo orlaiv ir kitų karo ginklų kaip Anglij taip ir Jungt. Valstijose. Iš kit pusės tai 1926 m. Standard Oil Company, turėjo po savo kontrole iš viso 1 milijoną 503 tūkstančius 936 hektarų Bolivijos žemių Čako parubežy.

Nežiūrint kad Bolivijos finansinė padėtis niekuomet nebuvo iš geriausių ir nuo 1930 m. ji sustabdė visų užsienių skolų mokėjimą, tačiau šiandiena randa užtektinai pinigų pirkimui reikalingų ginklų ir kitos karo medžiagos, tęsimui šio karo.

Todėl aiškiai matosi, kad kokie tai nepaprasti interesai spaudžia tam tikrą spiruoklę, kad tęstūsi šios žudynės, kurios, jei ilgiau taip tęsis - galutinai sunaikins šias dvi šalis.

LATVIJOJ VISIŠKAI UZDRAUSTI VOKIŠKI LAIKRAŠČIAI IR KNYGOS.

Latvių ministerių kabinetas nutarė į Latviją nebeileisti jokių vokiečių laikraščių, žurnalų ir knygų. Idomu pažymėt, kad iš Vokietijos į Latviją būdavo įvežama daug daugiau spaudinių, negu bet iš kurios kitos šalies. Kasdien įdavo Latvijon iš Vokietijos 1.500 iki 2.000 laikraščių ir žurnalų ir didelis knygų skaičius. Vokiečių leidinių negaus nei abonentai.

SMARKI PROPAGANDA UŽ SOV. RUSIJOS PRIPAŽINIMĄ JUNGTOJ VALSTIJOSE.

Jungtinių Valstijų beveik visi dienraščiai labai smulkiai gvildena klausimą kas link Jungt. Vals. pripažinimo Sov. Rusijos. Bendrai visi laikraščiai tvirtina, kad Jungt. Valstijų vyriausybė turės nusileisti šiam spaudimui ir pripažinti Sov. Rusiją. Jei toks pripažinimas įvyktų, išanksto jau yra numatytas ambasadorius pulkininkas Hugel Cooper, arba respublikonų senatorius La Follette. Pulkininkas Cooper labai gerai pažįsta Sov. Rusiją, nes laike 6 metų dirbo ten kaip inžinierius.

DŽIAUGIASI SUMUŠĘ BOLIVIEČIUS.

Sąryšy su paskutiniu paragvajiečių laimėjimu ties Nanawa, Asuncion mieste įvyko skaitlinga manifestacija, kurioje dalyvavo apie 15 tūkstančių asmenų. Buvo pasakyta karštų ir karingų prakalbų. Neskaitant Boqueron laimėjimą, šis yra didžiausias paragvajiečių karo laimėjimas.

GRĄSINA SUSPROGDINTI BALBO IR JO VISUS ORLAIVIUS.

Italijos konsulas Čikagoje gavo daugelį antifašistinių laiškų, kuriuose grąšinama susprogdinti Balbo ir jo visus 24 hidroavijonus jei jis mėgins nusileisti ant Michigan ežero. Policija ėmėsi atitinkamų priemonių. Manoma, kad orlaiviai nusileis ant ežero Geneva.

PRANCŪZLOJ NEDARBAS SUMAŽĖJO.

Sulig darbo ministerijos paskelbtos oficialės statistikos šio mėn. 1 d. visoje Prancūzijoje registruotų bedarbių buvo 252.048 tai yra 4.377 bedarbiais mažiau negu praėitą savaitę ir 7.563 bedarbiais mažiau, negu praėjusiais metais tuo pačiu laiku.

šis rai.

SU

Sep

prisilai

zija, Ita

Sveicarija,

kija, kurios bendrai su Paryžiaus saulio aukso, įvykusiame Paryžiuje pasitarime, nutarė sudaryti „Aukso Bloką“ iki tol, kol nebus atstatyta į savo normalias vėzes pasaulinė pinigų valiuta.

TEMPTI SANTYKIAI TARP SOV. RUSIJOS IR MANDŽŪRIJOS.

Mandžūrijos vyriausybė pasiuntė Sovietams griežtą protestą už sulaikymą Sungari upėje jos laivo. Į įvykio vietą tuojaus Mandžūrija pasiuntė vieną karo laivą. Manoma kad šis incidentas gali iššaukti tarp šių dviejų valstybių gan rimtą konfliktą.

ANTRĄ KARTĄ SKRENDA PER ATLANTĄ.

Garsus Nort Amerikos lakūnas Charles Lindberg, antrą kartą skrenda per Atlanto vandenyną bet šį kartą jau nebe vienas, o savo žmona. Šiam skridimui vartoja orlaivį vardu „Sirius“ jau yra atlikęs pirmą etapą. Kelionės tikslas yra surasti oro liniją per šiaurės Atlantą sisiekimui tarp Europos ir J. Valstijų.

GELEŽINK. KATASTROFA PANIJOJ IR VOKIETIJOJ.

Ispanijoje netoli Curtes nuo to nuo bėgių ekspreso trauki kuris ėjo iš Madrydo į Corun, keleiviai užmušti ir 47 sužeisti kurių keletas labai sunkiai.

Vokietijoje tokia pat katastrofa įvyko su ekspresu Stuttgart Berlin, kurioje žuvo trys keleiv ir sužeista 12.

Nuo šio liepos mėn. linė Ekonominė F stabdys savo dar visą rugpiučio. legatų yra tos sibaigus at ja daugiau JUNGTOJ.

J. V

velta

...ta

rys.

zac

vi

v

Liepos 15 d. D-ja "SUSIVIENIJIMAS" rengia VAIDINIMŲ - ŠOKIŲ vakarą "JOSE VERDI"

PRADZIA 9 VAL. V. POBAIGA 4 V. R. ĮEJIMAS 1 PES.

Liepos SAN

PRADZIA

OS

ską.

Račkauskas, kunas, kuriam labai svarbių darbų, kaip ir jo Novieko, kuris buvo areštuo-
tas, ir Kauno sunk

priklašama, kad
sulu Pietų Afri-
viena svetimą pa-
mas Londone išei-
ės pinigų.

arė „Aušrinė“

iesto ir apskr. viršinin-
„Aušrinė“, „Aušrinė“
seniausių Lietuvos laik-
adėjus eiti 1909 metais
a prie „Liet. Žinių“. Vė-
tskiru leidiniu. Prieš ka-
nės“ redaktorais ir arti-
s bendradarbiais buvo P.
Stasys Šilingas, Bytautas
aitis, poetas Zigmas Gėlė
mavičius, Vienuolis ir dau-
kitų.

merginos plaktuku užmušė
draugą.

lupišio vals. Gaisiškių km.
ventojai Bronius Cielius ir P.
tankevičius įsimylėjo vieną to-
kaimo merginą. Abu jaunuoliai
vieną merginą labai mylėjo, labai
pavyduliavo ir vienas kito neap-
kentė. Pagaliau Stankevičius nu-
tarė savo konkurentą nugalabin-
ti: pataikęs progą jis plaktuku
Br. Cielių užmušė, ir užmušęs nuo-
gai išrengė ir įkasė į žemę. Cie-
liaus lavonas surastas. Cielius 19
met. amž. Stankevičius apie tiek
pat.

Nusišovė buvęs kalėjimo šoferis.

Del sunkių gyvenimo sąlygų nu-
sišovė buv. Kauno sunk. darbų
kalėjimo šoferis St. Kudla.

150 Lietuvos žydų važiuoja
Palestinon.

Palestinose vyriausybė davė 150
leidimų Lietuvos žydams įvažiuo-
ti Palestinon. Važiuoja daugiau-
sia paprasti darbininkai.

Alaus statinė užmušė moterį.

Kriukų vals., Šeivakojų kaime
pas Teodorą Geležinienę netikė-
tai sprogsi naminio alaus statinė
sužeidė ją ir taip sunkiai jog at-
gabenta į Šiaulių miesto ligoninę,
T. Geležinienė nuo žaizdų mirė.

Šeši studentai Nemune.

Birželio 1 d. šeši studentai už-
žaliojo tilto būrinio laiveliu iš-
plaukė į Nemuną pasivažinėti, bet
diena buvo vėjuota ir laivelis Ne-
mune apvirto. Studentai sukrito į
vandenį. Tie, kurie mokėjo plaukti
— nutarė plaukti į krantą, o
plaukti nemokantieji — įsikibo
į laivelio kraštus laukti kol bus
išgelbėti. Du ar trys plaukė į
krantą.

Zenonas Gaidamavičius (stud

techn.) plaukdamas pradėjo šaukti
pagalbos — ėmė skęsti. Bet jo
draugas buvo geras plaukikas, tai
Gaidamavičius paėmė už plaukų ir
plaukė su juo į krantą. Tačiau
kai išplaukė — Gaidamavičius
jau buvo miręs. Manoma, kad jis
turėjo silpną širdį ir mirė širdies
liga.

Pasilikę prie laivelio vidury Ne-
muno laukė, kol atplaukė kitas
laivelis ir sukritusius į vandenį
ištraukė.

Prigėrė iš baidarkos.

Jonas Andriušis 21 metų amž.
ties Napoleono kalnu išplaukė į
Nemuną su baidarka ir, baidarkai
apsivožus, prigėrė.

Prie Fabriko Vartu

(Iš Lietuvos darbininkų gyven.)

Vilijampolėje didelis judėjimas.
Iš viso miesto ir visomis gatvėmis
plaukia žmonių būriai. Visi eina
viena kryptimi — į kaliošų fabriką.
Už miesto, kur prasideda laukai,
naujai pastatytas ilgas, bet neaukš-
tas namas. Dar nevisai baigtas
statyti. Statybos darbininkai at-
lieka paskutiniuosius darbus. Bet
fabriko kaminas rūksta, teršda-
mas visą apylinkę nemalonių an-
glių dūmų kvapu. Jei kaminas
rūksta, vadinasi, greit prasidės
darbai. Tur būt, patikrina naujai
pastatytas mašinas ar tinkamai
jos veikia.

Daugelio alkanųjų akį šis na-
mas traukia. Susirinko visas dar-
bininkų rezervas, visi bedarbiai,
visi, kas tik neturi valgyti. Susi-
rinko dideli ir maži, seni ir jauni,
vyrai ir moterys. Juos visus gali-
ma matyti prie kiekvienų fabriko
vartų tik ne tokiais dideliais bū-
riais. Bet šiandiena naujai atida-
romas fabrikas sutraukė visus
krūvon. Susirinko tūkstančiai.
Bet daugelis pamatė, kad jokios
vielties nėra gauti darbo, traukia
atgal, net nepabandę stoti eilėn.
Stovi tvirtos eilės prieš fabriko
vartus. Moterys vienoje eilėje, vy-
rai — kitoje. Vartai užrakinti ir
užraktas sustiprintas didelių rai-
džių plakatu: „Pašaliniamis įeiti
draudžiama“. Ir niekas nebando
eiti. Kiti apgulę fabriką pro lan-
gus arba aukštos tvoros plyšius
žiūrinėja būsimąją darbo vietą.
Dar kiti sugulę pievoje, grioviuo-
se ir upės pakrantėje. Visų veidai
išblyškę, visi išbadėję. Dauguma
miesto gyventojų, bet matyti ir
kaimą apleidusių. Gal tik vakar
paskutinę vagą išarė, o šiandiena
bando atsistoti eilėn. Tokiems sun-
ku eilėn patekti, nes miesto dar-
bininkų solidarumas jį išstumia iš
eilėn ir siunčia atgal kaiman. Bet
jis atkaklus. Nori būtinai patirti
miestiško gyvenimo „malonu-
mus“. Visi nori gauti darbo.
Bet iš kelių tūkstančių išbadėju-
sių gaus gal keliasdešimtis. O kiti
stovės prie kitų fabriko vartų.

J. I. - lis

nis dokumentas!
kas karunkas
nacionalą dai-
antai turėtų
tinios lietu-
kalbėje ir
olių var-
pyskai-

musikai. Jų tar-
pe dalyvavo pianistas lietuvis Ry-
gietis Stasys Vainiūnas, kuris ap-
dovanotas garbės diplomu.

Projektuoja naturalizacijos
mokestį.

Projektuojama įvesti naturaliza-
cijos mokestį, t. y. kas norės gauti
Lietuvos pilietybę, tas turės mo-
kėti iki 1500 litų.

Mirė generolas Katche.

Birželio 10 dieną Biržuose mirė
generolas Katche.

Generolas Katche pasižymėjo
kovose dėl nepriklausomybės ypač
su lenkais, bolševikais ir bermontin-
inkais. Buvo garsiosios Suvalkų
sutarties dalyvis ir tose dalybose
lietuvių delegacijai pirmininkavo.
Vėliau buvo generalištabo viršinin-
ku, o 1922 m. ru-
iš tų pareigų išėjo į atsargą.

o senų rankraščių apie Lietu-
vos architektūrą.

isiekimo ministerijos stipen-
s Alg. Mošinskas studijavęs
no politechnikos mokyklą, jo
okyklos archyve užtikęs se-
šiol nežinomu ir nepubli-
rankraščių apie Lietuvos
ektūrą ir lietuvių liaudies
o statybą.

4 1/2 %

Nuošimčius mokame už įdėtas pas mus
taupmenas.

Persiunčiame pinigus į Lietuvą kuo grei-
čiausia ir pigiausia.

Laivakortes parduodame ant geriausių laivų
ypatingai papigintomis kainomis

429 San Martin 429

BANCO DE AMERICA

PROVINCIA BUENOS AIRES

Buenos Aires provincija yra viena iš didesnių, tankiau apgyvendinta ir labiau pažengusi pirmą palyginant su kitomis provincijomis. Jos plotas lygus 301.273 kv. kilometrų, kuris sudaro 10,8% visos respublikos ploto. Sulig pastitinių davinijų gyventojų skaičius siekia 4 milijonus, kas išpuola 13 žmonių vienam kvadratiniam kilometrui. Buenos Aires provincijos gyventojų skaičius sudaro 31 nuosimtį visų respublikos gyventojų. Išsėja, kad Lietuva keturis kartus tankiau apgyventu negu provincija Buenos Aires.

Kaip buvo minėta Buenos Aires provincija padalinta į penkias ūkiškas zonas, kurias iš eilės ir paagrūnėsime.

Šiaurės - rytinė Buenos Aires provincijos zona.

Tos zonos rubežius pereina maždaug per šias vietas: upė Parana (Guazu, Rio de la Plata, siekia pietų - vakarinę B. Aires miesto dalį, toliau nueina į pietus per miestelius Mercedes, Chicabuco, Junin, iki pietų - vakarinės Arenales miestuko dalies ir nuo ten pasuka Santa Fe provincijos link ir tuo dviejų provincijų rubežiu nueina ir baigiasi upė Parana.

Šios zonos žemė skaitoma viena iš geriausių. Įreiamos žemės sluoksnių įeina gana didelis nuosimtis smulkaus smėlio ir šlyno, todėl pati žemė yra „sunki“. Žemutinis sluoksniš taipgi gana tvirtas ir riebus. Šioje zonoje labai gerai auga augalai, kurie reikalauja gero žemės apdirbimo. Dėka savo sąstatui, kaip viršutinis

aremasis sluoksniš, taip ir po jo sekantis labai gerai užlaiko reikalingą augalams drėgmės kiekį.

Ši zona pasižymi geriais kukuružų ir linų derliais; po jų seka kviečiai, miežiai, bulvės, vaismedžiai.

Šioje zonoje vasaros metu šiluma siekia iki 32° c., o žiemos metu 3° c. šalčio. Labai retai išsėja iš šitų rybų. Vandens (atmosferos) kritulių per metus iškrenta vidutiniškai 865 milimetrai (Lietuvoje svyruoja tarp 680 ir 550 milimetrų). Javų ūkis gali duoti gerų rezultatų, kada kritulių esti ne mažiau 500 milimetrų per metus. Dideliu plusu reikia skaityti tą, kad krituliai iškrenta ne kartu kuriuo nors metu, bet normaliai su pertraukomis.

Gyvulininkyste šioji zona negali pasigirti, nes dėl žemės brangumo neapsimoka.

Ši zona pasižymi didžiausiu gyventojų tankumu — vienam kv. kilometrui išpuola apie 30 žmonių. Naturalus prieauglis (gimimai) 30 ant 1000 žmonių, o mirimų tik 11.

Šioji zona suraizyta penkių kompanijų geležinkelio linijomis: Ferrocarril Central Argentino, F. Central Cordoba, F. Central Buenos Aires, Pacifico ir Compania de Ferrocarriles de la provincia de Buenos Aires. Neskaitant dvigubų bėgių (ten ir atgal) šioje zonoje yra 2536 kilometrai geležinkelio linijų; ant kiekvieno 100 kvadratinį kilometrų išpuola 13 kilometrų geležinkelio linijos (Lietuvoje tik trys kilometrai).

Šioje zonoje randasi prie upės

Parana šie uostai: San Nicolas, San Pedro, Baradero, Zarate, Campana ir San Fernando. Susisiekimas geležinkeliais yra lig ir anglų monopolė. Tarifa labai aukšta, taip, kad neretai atsitinka, kad pervežimas geležinkeliu brangiau atsieina negu pats produktas vertas yra. Kad kiek sumažinus anglų sauvaliavimą, buvo jau sudarytas projektas ir padaryti pirmieji žygiai tam projektui vykdyti — pagilinti upę Parana, vietomis tik išvalyti, kad didesni Atlantiko laivai galėtų tiesiog pristatyti prekes į Rosario, Santa Fe Parana ir dar upe aukščiau. Žinoma ir didesni prekiniai laivai galėtų kursuoti tarp Buenos Aires ir kitų uostų. Žinoma anglams tokis projektas negalėjo patikti; už teko, kad jis anglams nepatiko ir visas geras sumanymas nuėjo niekais. Pastaruoju laiku pradėjo daugiau taisyti kelius; šian - ten sutvirtina, kokį plento galą padaro, na ir sunkvežimiais veža prekes, javus, aplenkdami anglų patarnavimus ir „loekas“.

Dėka gerai žemei, klimatui, už tekinam derliui, susisiekimo keliams, šioje zonoje žemė labai brangi ir, žinoma, mums lietuviams apie kolonizaciją šioje zonoje nėra ko svajoti; jei bene tik vienas - kitas turintis nemažai pinigų galėtų įsigyti jau įrengtą ūkį, nes taip žemės niekas neparduoda.

L. Rysselis.

NORI GAUTI PASKOLOS

Brazilijos vyriausybė rūpinasi užsieny gauti paskolos. Tuo reikalingu kreiptasi į Prancūziją. Ar prancūzai suteiks paskolą, dar nežinia.

PAVOJINGAS SUMANYMAS

(Felje tonas)

Privačiuose susitikimuose geriausia aptariami gyvenimo klausimai. Ten kalbama ne veidmainiaujant. Taigi, gerbiamieji skaitytojai, leiskite paliesti kairukuriuos sukrijojėjančio mūsų gyvenimo reiškinis.

Buvo sabado ingles pabaiga. (Tą laiką mes Lietuvoje vadindavome subatvakariu). su draugu užėjome kaimyniniam almase nan kad pasišildyti, kadangi lauke gradusninkas rodė tres puntos bacho sero.

Sėdime prie litro Mendozos ir kalbamės. Neužilgio įgriūva dar vienas draugas, kuris botanikos sodne matė ledinę žvakę. Ta proga pašaukė tres grasas dobles. Be šildant mūsų skaičius išaugo iki aštuonių. Paskutinysai neapsi kaulino ir pašaukė una vuelta de oco ermanos.

Kuomet jau visi buvome drašs vienas pradėjo filosofuoti, už klausdamas:

— Draugai, ar mes galvojame, ką darome?

— Si senior: — paaiškino draugas Žaliapūgas — mes skandinavame savo vargas.

Dalinai sutikdamas su Žaliapūgos nuomone filosofas ragaudamas tesė:

—Kiek litrų kanės, kiek kachonų alaus Argentinos lietuviai tik perėjusių Petriųjų proga išgėrė; kiek sunkiai uždirbtų pesų išmėtė? Jeigu už tuos pinigus būtų pirkę knygų, tai ne vienas Petras galėtų turėti gražią biblioteką! Čia nekalbu apie kinelius, lottarė jas ir kareras. Juk mes viską pra

geriame! O kiek nesutikimų, peštynių ir kitų nelaimių kachonai mūsų visuomenėje pagimdo! Lai būna paskutinis šis girtuokliavimas!

— Tienes razón — pritarė draugas, — o šia proga: mozo, vengta oco medio kristal!

Kompanijoje neatsilikdamas, bet visą laiką tylėjęs draugas ėmė kritikuoti filosofą:

— Tas draugas pasakė, jogei būtų naudingiau, idant mes prageriamus pinigus sunaudotume literatūros įsigijimui. Bet mūsų sąlygose tai yra pusėtina pavojingas sumanymas, ir štai dėl ko. Argentinoje gyvename trisdešimt tūkstančių lietuvių. Ir jeigu visi tik po vieną knygą užsimanytume nusipirkti tai jau ir reikėtų Amerikon ir Lietuvon telegrafuoti. Ana knygininkas Barista bažinasi, kad bile kurį Argentinos lietuvių knygyną jis lengvai iš Viža Kastežino iki Palermo ant pečių nuneštų. Antras dalykas, knygų par davėjai užmirštų apie apšvietos reikalingumą deklamuoti. Kitas dalykas Šiaurės Amerikoje: ten rašė šliupas, rašė šernas ir Tėvynės Mylėtojų Draugija. Kudirkos raštus išleido. Ten didelė mada knygas pirkti, jas draugams įvairiomis progomis dovanoti, namuose bibliotekėles turėti. Ten lietuviai savo vaikus pratina sėdėti ir stovėti knygų tomiais juos apstatydami. O mes didžiūmoje esame solteronai. Draugo filosofo sumanymas dar ir tuomi yra pavojingas, kadangi jį pradėjus gyveniman vykinti mes, Argentinos lietuviai,

susitikume dar su viena stoka, iš vystume ir kaip ant delno pamatyume dar vieną krizį o būtent literatūros krizį. Idant išvengti dar vieno naujo kryžiaus, prašau pašaukti mozą ir tegul jis mano sąs kaiton duoda dar vieną volgą. Kas ko nori?

Ilgai diskutavę šį klausimą priėjome išvados, kad draugo filosofo sumanymas ne vien pavojingas, bet ir neįvykinamas. Jeigu surinktume visus senus kalendorius žodynėlius ir sartininkus ir juos ant svorio parduotume, vistiek šį sumanyimą negalėtume realizuoti, nes knygų pritraktų. O štai dar vienas dalykas: mainosi laikai ir keičiasi žmonės, bet knygų ir dabar ne vienam pavojų užkrovė... Taigi švieskis kad nori, taigi steigk bibliotekėles! Dabartiniuose laikuose šis dalykas visai iš mados išėjo.

Vienok atkaklus filosofas nepaisė prasižengimo elementariams mandagumo principams, ir, prieš taraudamas bendram ūpui bei didžiūmos nuomonei, tarė:

— Draugai! Nuo šiandien basta! Ateityje vieton kachono alaus aš savo geriausiam draugui knygų rinkinį užfundysiu.

— Bravo, bravo — linksmai kalbėjo draugas Žaliapūgas, užgirdamas filosofo pareiškimą: — karamba, ši prakilni mintis neprivalo pasilikti tinkamai neužakcentuota. Ją reikia prideramai sutikti ir atžymėti. Ir ta proga aš nuširdžiai prašau mane išklausti ir nuo mano pasiūlymo neatsisakyti:

— Mozo, otra vuelta mas!

Nazdriovas.

PASTABOS

Ekonominė Londono konferencijos, kurioje dalyvauja viso pasaulio valstybių atstovai, Lenkijos delegatas kalbėjo kelių kaimyninių valstybių vardu, jų tarpe ir Lietuvos. Lenkijos formula nukreipta prieš ūkio produktų eksportavimo varžymą ir muitų klausimą, anot telegramų iš Londono sykiu su Rumunijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos ir kt. delegatais pasirašė ir Lietuvos atstovas. Tai bene bus pirmas oficialus Lietuvos viešai pasireiškęs Lietuvos bendradarbiavime su Lenkija tarptautinius ekonominius klausimus sprędžiant. O Vilniaus klausimas prisiminti, esą ten nebuvę laiko, nė tinkamų apstovų, nė vietos. Tai taip sukasi ir sukasi amžinas gyvenimo ratas.

Pereitą metų A. L. Balsas pirmas paskelbė visapausilinio lietuvių kongreso ir susivienijimo reikalingumą. „Balsas“ citavo Lietuvos spaudoje Mūs iškeltą mintį rado pritarimo Lietuvos visuomenėje ir dabar jau skaitome Lietuvos laikraščiuose apie ruošiamąjį darbą tokio kongreso šaukimui Kaune. Sveikintinas darbas, tik pageidaujama, kad kongreso tribūnoje vienodą balsą turėtų pav. Čikagos lietuvių gydytojų atstovas su Buenos Aires N. Uosto lietuvių bauduolių atstovu ir kad ši ideja, ją organizuojant ir vykinant, nebūtų vartojama jokiai partinai hegemonijai proteguoti.

Toskanini prieš kurį laiką su keliolika kitų dirigentu buvo pasiuntęs telegramą Hitleriui, kurioje pareiškė protestą prieš antisemitinius ekseesus Vokietijoje.

Negavęs iki šiol jokio atsakymo, jis nutraukė sutartį, kurią buvo sudaręs diriguoti visą eilę konferencijų Bayreuthe Vagnerio sukak tuvių proga.

Anglų ir norvegų vyriausybės paskelbė įdomią statistiką, kurioje palyginamas alaus ir vyno sunaudojimas apie 30 šalyse.

Daugumas mano, kad daugiausia išgeria alaus Vokietija, bet pasirodo, kad šį rekordą sumuša Belgija, kur kiekvienam gyventojui tenka po 185 litrus į metus. Toliau seka Anglija 77 ltr., Austrija 72, Vokietija 68, Čekoslovakija ir Danija 62, Australija 51, Šveicarija 46 Prancūzija ir Airija 42, Švedija 38, Olandija ir Norvegija 25, Argentina ir Kanada po 19 litrų. Kitos šalys sunaudoja ne daugiau 10 litrų.

Anglijoje išėjo V. H. Davsono knyga „Germany under the Treaty“, kurioje autorius smarkiai iškritikuoja teritorinius Versalio sutarties nuostatus ir reikalauja tų nuostatų revizijos. Įsteigus vadinamąjį lenkų koridorių ir atėmus Aukš. Sileziją, Vokietijai padaryta didelė skriauda, kuri būtinai turi būti atitaisyta. Čekoslovakijai pavesta sritis taip pat yra grynai vokiška ir turėtų būti gražinta Vokietijai. Klaipėdos kraštas, kuris buvo priskirtas prie Lietuvos, priešingai santarvinių komisijos raportui, atsilyginant už Vilnių, Saro srityje, Eupene ir Malmedy turi būti praveistas plebiscitas Tautų Sąjungos globoje tų kraštų likimui išspręsti. Dabartinę padėtį, esą gali ma palikti tikrai Alzacijoje, Lotaringijoje, Poznanėje ir Šlezvige.

KIEKVIENAS SERGANTIS

GONOREJA

IR KITOMIS VENERINĖMIS LIGOMIS

PRIVALO ATMINTI KAS SEKA:

- 1) NEGALIMA GYDYTIS PIGIAIS MENESINIAIS ABONENTAIS, NES TAI YRA APGAULE IR ILGINA LIGĄ.
- 2) NEPRIIMTI NEAPMOKAMU PATARIMŲ IR TYRIMŲ, NES TUO BUDU GAUDOMI LENGVATIKIAI.
- 3) NEDARYTI JOKIU PLOVIMU, NES TATAI DAŽNAI IŠŠAUKIA LIGOS APSUNKINIMĄ.
- 4) NEVARTOTI JOKIŲ VAISTŲ BE GYDYTOJO PATARIMO, NES TAI GALI IŠŠAUKTI BLOGAS PASEKMES PILVUI IR INKSTAMS.

Priima nuo 9—12 ir nuo 15—21 val. Sekmad. nuo 9—12.

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BRASIL 923

(Viena kvadra nuo Plaza Konstitucion)

KAS TUR RŪPĖTI MUMS MOTERIMS

MOTERS BALSAS IŠ URUGVAJAUS.

Pereitą kartą („Argentinos Lietuvių Balse“ 144 nr.) trumpai kalbėjau kokia yra dabar, prie kapitalistinio surėdymo darbo moterų būklė, pasižadėdama parašyti dar apie tai, ką turėtume daryti kiekviena lietuvė darbininkė, kad prisidėtų prie moterų kultūrinimo ir jų būklės pagerinimo. Savo pažadą gerokai suvėlinau, bet geriau vėlai negu niekad.

Moteris tokioje būklėje toliau gali likti negali. Šių dienų darbo moteris privalo visomis išgalėmis laukti senojo gyvenimo supuvusių pamatus ir pradėti statyti naują gyvenimo rūmą. Tą darbą galės moteris padaryti tik tada, kada jos imsis tinkamai apsišviesti.

Taigi visų pirma darbo moteris turime kovoti su senoviskomis pažiūrom, kad moteris yra kitoks žmogus, negu vyras, kad jai mokslas nereikalingas, nes ji vistiek turės vaikus auginti ir virtuvės žiūrėti.

Ištikrųjų gi moteris gyvenimo veikla yra daug platesnė ir įvairesnė, negu vyro. Panagrinėkime kokie yra darbo liudyje vyro ir moteris darbai. Vyro darbai neskaityti lingi, neišvairūs, šabloniški, o pažiūrėkim kokių darbų moteris kiekvieną dieną pridirba. Ir kas darbas tai vis kitoks, vis reikalauja kitokio mokėjimo. Čia ir namų ruošia, čia ir valgių gaminimas, o dar ir fabrike dirbti ir taip be galo.

Bet pats svarbiausias moters darbas yra vaikučių auginimas ir auklėjimas. Sakoma yra, kad žmogus užauginti, tai ne paršinkas nu penėti. Vaikų auklėjimo reikalas visuos kulturinguos kraštuos yra pirmiausias rūpesnis.

Visi trokšta, kad ateinančioji karta būtų tinkamai išauklėta, todėl visur ir rūpinasi, kad motinos būtų kaip reikiant šitos svarbios pareigos pamokintos.

Prieiname aiškios išvados, kad moteriai apsišvietimu, gal būt, daugiau reikia negu vyrui, nes jos darbai ir pareigos yra painesnės.

Šitos tiesos moterų atžvilgiu ne nori pripažinti kartais net ne alfabetai, moką skaityti ir rašyti vyrai. Taigi iš vyrų pusės moteris kažkokių pranašų laukti negali. Darbo moteris pačios turime rūpintis, kad ji moterį žiūrėtų teisingai, kad apsišvietimo mums ne gailėtų, kad mes galėtume kovoti už laisvą žmogų ir jo būklės pagerinimą.

Darbo moteris turime rūpintis, kad darbininkiskose organizacijose būtų suruošta nors trumpų pasikaitų apie moterų teises, apie mūsų pareigas ir reikalingas toms pareigoms eiti mokėjimą ir panašias klausimais. Mes lietuvės darbininkės turėtume pažangesnėse lietuvių organizacijose sudaryti savo lietuvių darbininkių sekcijas (skyrius), kuriose būtų svarstomi ir rūpinami mūsų reikalai.

Aiškūs nusistatymas siekti apsišvietimo privers rasti ir būdus šviesti.

Žinome, kad klerikalinė, bei jai

panaši mokykla šių dienų mūsų gyvenimo atžvilgiu mažai tuedo. Darbo žmonės turi rūpintis po mokykliniu apsišvietimu. Jei paugusių ir suaugusių švietimų šiandien savo iniciatyva mūsų kolonijos švietėjai mažai rūpinasi, tai pačios moteris turėtume juos paakinti ateiti pagalbon.

Mes darbininkės pačios turime rūpintis arčiau bendrauti su laikiosiomis mokyklomis, su savo labiau prasilavinusiom draugėmis. Yra dabar mūsų kolonijoje nemažai moterų bei mergaičių buvusių Lietuvoje pradžios mokyklos mokytojoms ir kt., baigusius įvairius kursus ir t. t. Šitokios moteris ir mergaitės galėtų labai daug padėti savo draugėms, jeigu tik jos būtų įtrauktos į moterų darbininkių sekciją arba draugiją.

Tačiau kol šitoks gyvas švietimosi darbas nėra pradėtas organizuoti, reikia tenkintis knygomis. Tegul mūsų kolonijai knyga sunkiai prieinama, bet pastaruoju laikui ji vis dėl to jau prieinama.

Gal dar daugiau darbininkėms moterims už knygą gali duoti darbinis gana aukštai pastatytas darbo žmonėms skiriamas savaitraštis „Argentinos Lietuvių Balsas“. Jame visa ko rasime, tik reikia netingėti.

Kad moterų tarpe laikraščių skaitymas daugiau išsiplatintų, mes moteris darbininkės, ypač žiemos metu, turėtume rengti bendrojo laikraščių skaitymo vakarus. Moterų sekcija ar draug. valdyba galėtų parinkti laikraščiuose moteris ypač dominančiais klausimais straipsnius, kuriuos paskui, lyg kokias paskaitėles susirinkusioms viena - kita galėtų paskaityti. Taip prie laikraščių galėtų pripratinti visas laikraščių neskaitytojas savo drauges.

Taigi knygos, laikraščiai ir apsišvietusiųjų parama yra tie šaltiniai, iš kurių mūsų kolonijos moteris darbininkės galime semtis šviesos.

Ši kartą apie švietimąsi kalbėjau bendrai, nes šis rašinėlis bus programa tolimesnėm temom rašyti. Tikiuosi šio laikraščio numeruose pakalbėsime, koki klausimai darbo moterims turėtų labiau siai rūpėti; panagrinėsime kiekvieną svarbų ir naudingą darbininkei žinoti klausimą nuosekliau.

Jūs ū Ona.

Montevideo.

KAI KURIŲ LIGŲ PRIEŽASTIS.

Siais moderniais laikais, kuomet darbas atsilieka skubiai, kad paspėjus kartu su mašinomis, žmogaus kūnas niekuomet neturi atitinkamo poilsio ir reikalingo higijeniško aprūpinimo, kurie yra svarbiausias sveikatos pamatas. Del to, kadangi moteris yra silpnesnė, tai tuo labiau ji turi saugoti savo sveikatą, nesisaugojant dažnai susergama labai sunkiomis ligomis.

Maži negalavimai, o vėliau sunkios ligos, privalo būti gydomos rimtais ir sąžiningais gydytojais specialistais. Kad daugelis ligonių raštiškai mums dėkoja už gerą ir greitą gydymą, Dr. Godel klinikoje, e. Cangallo 1542. Verta reikalui esant ten kreiptis.

UOSLĖ IR SKONIS — PAJAMŲ ŠALTINIS.

Simtai tūkstančių jaunų merginų tarnauja magazinuose parduojomis, prižiūromis ir t. t. bet iš jų visų, be abejo, daugiausia pelno „kvepalų uostytojos“. Turint gerą uoslę Londone galima pelnyti nemažą sumą pinigų.

Viena jauna ponija, kuri specializavosi „ragavimo mene“, uždirba didelius pinigus. Į ją kreipiasi aukštosios visuomenės ponios, ruošdamos iškilmingus pietus ar vakarienes. Ragautoja išbūna virtuvėje ne ilgiau kaip ketvirtį valandos, ragaudama paruoštus valgius. „Čia pridėkite žiupsnelį druskos, čia truputį pipirų...“ Ir gauna nuo penkių iki dešimties svarų sterlingų už vizitą.

Kita ponija specializuojasi sudėti daiktus kelionei. Ji lanko vyks tančias atostogų ar į kurortus šeimoms, jaunavedžius ir pasima pareigą rūpintis jų daiktais. Ši specialistė įgavo tokį miklumą savo amate, jog tik vienos pernai metų liepos mėnesio dienos būvyje išsiuntė 26 šeimynų daiktus ir sukrovė apie penkis šimtus lagaminų.

SKAITLINGIAUSIA ŠEIMYNA PASULY.

Šanchajus gali pasididžiuoti prieš visą pasaulį tuo, kad jame gyvena didžiausia visame pasaulyje šeimyna.

Žinomą, Šanchajuje komersanto Lo šeimą sudaro tryš sūnūs ir šešios dukterys — jau susituokę. Įskaitant į šeimą ir jų vaikus, bendras skaičius — 62 žmonės. Pačiam ponui Lo 65 metai. Jis jau 44 metus vedęs. Jo žmonai dabar 61 metai. Kai laikraščio bendradarbis pasiteiravo apie jo sveikatą, jis pareiškė, kad už savo sveikatą jis turi būti dėkingas tvarkingam savo gyvenimo sutvarkymui. 10 valandą vakaro jis visuomet eina gulėti ir kelia 6 valandą ryto. Vis dėlto jis pripažino, kad svarbiausią sveikatos atžvilgiu vaidmenį vaidina pinigai tvarkingai ir sveikai gali gyventi tik turtingas žmogus.

Visos moteris skaito „Argentinos Lietuvių Balsą“, nes jame yra daug naudingų pasiskaitymų

Jeigu Tamsta nori būti apžiūrėtas gero gydytojo, kreipkis į

CLINICA MEDICA CANGALLO
DR. A. GODEL

KUR BUSI ASMENIAI PRIIMTAS JOS DIREKTORIAUS

Dr. A. GODEL

Tikro ir greito gydymo specialistas

BLNORRAGIJA TRIPERIS

Gydomas naujaisiais francūzų ir vokiečių metodais

SIFILIS 606 - 914

Odos ir kraujo ligos

MOTERŲ LIGOS. Gimda ir nereguliari menstruacijos. SPECIALISTAI šių ligų: ŠIRDIES, INKSTŲ KEPENŲ

SKRANDIES, NERVŲ, REUMATIZMO.

„X“ Spinduliai. — Diatermija. — Analizis.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20.

Sekmadieniais ir šventomis dienoms nuo 9 iki 12.

Calle Cangallo 1542

BUENOS AIRES

Kelios pastabos apie žmonių lytinį gyvenimą

Neseniai „A. L. Balse“ tilpo paucidavimai, kad būtų aiškinamas žmonių lytinis gyvenimas. Redaktorius šiam klausimui duoti vietos sutiko ir prašė žinovus šiame klausime išsireikšti. Aš nors nesu žinovas, visgi bandysiu šį klausimą gvildinti, taip kaip jį suprantu.

Visi esame pastebėję, kad gyvuliai lytinį sugyvenimą atlieka tam tikrais metų laikotarpiais ir tik su vieninteliu tikslu apvaisinimo. Žmogus šiame atvejuje labai nuto lo nuo gamtos įstatymų ne tik dabartės, bet jau ir gilioje senovėje lytinis susinešimas smaguriavimo reikalu virto, o apvaisinimas retkarčiais tik kaip bausmė už griekus paliko ir ta bausmė daugiau liečia moteris. Žmogus besmaguriaudamas per daug prisotino, be laiko išėikvojo lytinį stiprumą, ant galo neberasdamas to pirmkščio smagumo pradėjo ieškoti nenormalių būdų pasitenkinimui; iš kurios priežasties atsirado išgamos kaip pederastai, ananistai ir net gyvulių vartotojai iš ko čmė plisti venerinės ligos. Apie venerines ligas čia plačiai noriu nušviesti, nes žinau asmeniškai nemažai jau sergančių. Visi žinome, kad venerinės ligos labiausiai plėtojasi tarp kareivių o kadangi lietuviai čia daugiausia gyvena be šeimų, tai aišku, kad jau sąlygos palankios venerikų plitimui. Pažvelgus į laikraščius matome didžiausius skelbimus kurie gydo venerikus, reiškia yra apšėčiai lietuvių klįjentių, kurie sumoka skelbimus, kartais labai abejotinos rūšies klinikų, kur gydoma „be skausmo“. Argentinos naujokų tarpe pripažįsta apie 40

nuošimčių venerikų. Reiškia beveik trečias jaunuolis sergantis. Reik tik pasibausti. Bet apie apsi saugojimą nuo tų ligų niekas ir nemano. Valdovai užlaiko prostitutnamius, dvasiškija blogasloviija, o daktarai Buenos Aires visas sienas net iki stogų užpildė skelbimais klinikų, kur gydo venerikus be skausmo, matyt, kad gydomo biznis eina gerai.

Dauguma užsikrėtusių, dažniausia neturi supratimo, apie venerinių ligų apsišveikimą, užtai pradžioje ligos nepastebi, vėliau išsiplėtojusią ligą sunku išgydyti.

Venerinės ligos dažniausiai užsikrečiamos prostitutnamiuos nes visi mano, kad prostitutė, kuri turi sveikatos liūdymą negali užkrešti. Reik turėti omenyje, kad prostitutė kasdien praleidžia kelios dešimt vyrų, iš kurių pusė tai jau tikrai serganti. Prostitutė neužsikrečia, nes užbaigus darbą save dezinfektuoja, o lankantieji retas turi apie tai supratimą, o jei dalinai ir valosi, tai vietoje pas tas pačias paleistuves, kur dar labiau susiteršia.

Ant galo prieisiu prie moterų. Manau, kad jos taipgi serga nemažiau o ypač triperiu, nes pas moterį triperis ne taip jaučiamas, bet už tai dvigubai sunkiau gydomas. Daug dar turėčiau kalbėti būtent apie: sifilį, triperį, abortus, jo pasekmes, bet nežinau ar redaktorius duos vietos.

Keistas.

Nuo Redakcijos: Labai prašom rašyti kuo daugiausiai Tamstos minimais klausimais. Skaitytojams bus iš to naudos, nes susiję žins su dalykais, apie kuriuos daugumas mažai tenusimano.

ŽMONĖS — KURMIAI

(Tąsa iš 151 numerio).

Gariano žydai verčiasi žemdirbyste ir gyvulininkyste tam tikslui naudodami dykynės oazą. — žemę esančią viršuje jų miesto — ir savo rankų darbo žemdirbystės įrankius. Agrikultūros ir gyvulininkystės išdirbinius jie parduoda arabams ir bereberams. Rytais savo gyvulius išgena miesto

viršun, o saulei nusileidus vėl tur neliu pargena. Yra labai mažai trogloditų mokančių rašyti ir skaityti, o dar mažiau gerai mokančių hebrajų ar italų kalbą. Ne moka jokių mokesčių, kadangi yra begaliniai neturintingi, kad tai padaryti. Jie patys save valdo ir teisėjus savo tarpe renka dviejų metų laikotarpiams. Pasiekę trylikos metų vaikai jau gali balsuoti ir būti renkami. Gariane nėra kalėjimo ir ten nėra kas bausti. Šimtmečių eilėmis nėra įvykę nė vienos vagystės nė žmogžudystės.

Tatai pasakodamas senelis pabrėžė, kad jis turi omenyje gyven tojus žydus ir miestą. Vienok nėra draugingumo su arabais. Itali jai įsivėlus į karą 1915 metais arabai užpuolė Garianą ir išžudė kelis šimtus mūsų brolių. Labai liūdna, vienok turiu pasakyti, kad ir mūsų tarpe yra žinomas kerštas. Štai tas didelis vyras, kuris neseniai praėjo, vadinasi Hakam Hajaj. Jis buvo dar kūdikis, kuomet arabai nužudė jo vyresnį brolių. Užaugęs jis ieškojo kaltininkų dykumos oazuose ir prieš pora metų surado. Tai buvo arabas nužudė tėvą, vėliau vieną sūnų, o dabar pasiliko jau tik vienas tos arabų šeimynos sūnus.

—Kodėl jūs gyvenate po žeme? — paklausiau — Gal kad išsigelbėti nuo persekiojimų?

— Labai galima priežastis — atsakė. — Teisingai niekas nežino. Mūsų protėviai čia susikūrė prieš du tūkstančių metų ir beveik niekas iš mūsų neemigruoja. Gal ir dėl to mes gyvename po žeme, idant bereikalingai neužuotai taip mažai mūsų turimos žemdirbystei tinkamos dirvos. Yra

(Tąsa 6 puslapy)

Sveikatos šaltinis geri dantys

DANTŲ KLINIKA
MODELO
Direktorius Dr. Muchnik
Santa Fe 3311 — Bs. Aires

ARGENTINOJE

Paskutiniu laiku visoje Argentinoje temperatūra žymiai nukrito. Šio. m. 9 d. Buenos Aires mieste prieš piet termometras registravo 2,4 laipsnius žemiau nulius. Įvairiose teritorijose prasnigo. La Pampa teritorijoje šalčiai siekia iki 10 laipsnių. Bendrai ši žiema Argentinoje numatoma labai šalta.

**

Šio mėn. 9 d. Naujame Uoste įkrito į vandenį automobilis, kuriame be šoferio dar buvo ir 3 keleiviai. Du iš jų pavyko išgelbėti, trečias tulas A. Barvier nuskeno. Šoferis, kurį taip pat pavyko išgelbėti, policijos sulaikytas.

**

Šio mėn. 6 d., pasinaudodami proga radikalai, kartu su kai kuriais kariškiais ir šiaip aukštais valdininkais, rengė padaryti perversmą. Tam tikslui buvo pasigaminę tam tikrų padegamųjų bombų kuriomis būtų padarę visą eilę atentatų ir sukėlus paniką būtų nuvertę dabartinę vyriausybę. Šiandien dalyvavo eks generolas Toranzo pulkininkas leit Bosen ir Pomar, Dr. Arturo Quintana ir daugybė žymių politikų iš provincijų. Keletas samokslininkų sulai kyta, kitiems pavyko pasprukti. Taip pat sekvestruotas ir bombų sandėlis.

**

Buenos Aires miesto burmistras, kaip ir kitais metais, šiais metais irgi įsakė švenčių komisijai, padaryti įvairius patobulimus ir praplėtimus iliuminavimui Avenida de Mayo ir Mayo ir Kongreso aikščių, 9 liepos Tautos šventės proga.

Kadangi visos išlaidos yra apmokamos surinktais iš miesto gyventojų pinigais, tai tenka labai apgailestauti ir padaryti šiuo atžvilgiu keletą pastabų.

Ši iliuminacija kainavo keli tūkstančiai pesų, bet jeigu ši suma ir nebūtų jau taip didelė, tačiau šiais sunkiais laikais, kuomet miesto valdybos finansai randasi tokioje kritiškoje padėtyje, išmesti tuos pinigus spalvuotoms šviesoms, yra nesąmonė.

Kuomet miesto valdybos užlai-

komos ligoninės atsisako gydyti ligonius del stokos medikamentų, aiškindamos, kad jų įsigijimui nėra lėšų, kuomet miesto gatvėmis slankioja išbadėję, nuskurę bedarbiai, kuomet naujo uosto ir Palermo Chico purvuose jau nuo seniai skursta virš 10 tūkstančių išbadėusių žmonių (jeigu dar juos galima pavadinti žmonėmis), tuo laiku ruošti tokias brangias iliuminacijas, parodo ant kiek tiems ponams rūpi darbininkų reikalai ir kokia gili bedugnė skiria liaudį nuo valdžios.

Dabartinė karta turbūt neatsimena tokių sunkių laikų kaip dabar pergyvena pasaulis o kartu ir Argentina. Ekonominis krizis jau čiaisi visame ir visur ir kol kas dar visai nesimato palankesnių perspektyvų. Todėl būtų buvę daug naudingiau paskirti šiuos tūkstančius pesų, kurie yra išmesti iliuminacijai parūpinimui rūbų ir pastogės tiems, kurie jų neturi. Ypač šiuo šaltu žiemos metu.

**

Netoli Rosario, Luduena stoty, viename Central Argentino geležinkelio vagone, šio mėn. 9 d. mirė nuo šalčio tulas bedarbis. Jo asmenybė dar nėra išaiškinta, tačiau diena prieš tai buvo pastebėtas uoste prašant darbo. Nors šia žinia, kuri buvo paskelbta sostinės dienraštyje „La Razon“ ir nutyli apie tai, vienok galima spresti, kad nelaimingas bedarbis mirė ne vien nuo šalčio, bet ir nuo bado. Nesvarbu kas jis yra argentinietis ar svetimšalis, bet faktas, kad Tautos šventės dieną, kada Buenos Aires miestas skendo tūkstančių spalvuotų lempų iliuminacijoje, ten tolimoje provincijoje, apleistame vagone, nuo šalčio ir bado mirė vargšas bedarbis.

**

Šio mėn. 6 dieną Buenos Aires mieste, Recoleta kapinėse tapo iškilmingai palaidotas šiomis dienomis miręs buv. respublikos prezidentas Hipolito Irigoyenas. Apskaičiuojama, kad laidotuvisė dalyvavo į pusę milijono žmonių, bet nežiūrint to, viskas praėjo labai tvarkingai.

Pašalinis.

LAISKAS PABĖGUSIAI MANO ŽMONAI.

Pranei Kasperienei

Pranešu, kad mūsų kirpykla atiduodu Tau, o aš prasišalinu, bet kas savaitė ateis aplankyti sūnų Gidą. Pasiliekan Tau prie seno darbo galėsi puikiai užlaikyti sūnų ir nenuėsi vėjais keturių metų darbas. Nesutinkant duodu kitą sąlygą: Gidą abu lygiomis teisėmis patalpiname į prieglaudą.

Tau gyventi skyrium ir turėti Gidą prie savęs nepavelinsiu. Gal būt Tu manai, kad aš pasitenkinsi tuščiu lopšiu ir Tu bandysi pasislėpti ir nei ant vienos sąlygos nesutiksi, bet perspėju, kad aš Tave visgi surasiu, nes jei Tau brangus yra sūnus, tai man daugiau kaip gyvybė. Taigi suradęs aš būsiu žiauresnis kaip Tu, nes 6 metų pasityčiojimas nors ir gerai išmoko, gali paversti į... Ant golo, jei nori grįžti ir tęsti bendrą gyvenimą toliau su manim - aš laukiu ir būsiu laimingas o ypač Gidas.

K. Kasperas.

P. S. Kas žinotų mano žmonos adresą prašau pranešti calle Patricios 1591, Capital.

ADMINSTRAC. PRANEŠIMAI

J. Jasinskui, A. Stankūnaitei, V. Kunigiškiui, A. Karolevičiui, S. Urbonui, K. Okunauskui, V. Giniečiui, A. Švarliui, J. Maciejauskui, A. Gintautui, P. Petručiui, B. Dambrauskui. K. Šiautkuliui ir P. Auškalmiui už prenumeratas tariame draugišką dėkū.

LAIKRODININKAS.

JUSTINAS VAIČIŪNAS

Pigiai ir sąžiningai taiso gramfonus, laikrodžius ir visokius auksinius daiktus.

C. Rivera 218, Pineyro.

Taip pat galima gauti pirkti „Argentino Lietuvos Balsą“.

M. H. LUNA.

Žinoma akušerė.

Patnauja sąžiningai, greitai ir be skausmo, po priežiūra gydytojų specialistų. Naujas metodus. Nuosavas namas del ligonių, su visais patogumais.

Priima kiekvienu laiku.

Pirmas vizitas dykai.

838 BOLIVAR 838

U. T. 33 Avenida 6764

S I U V Ė J A S

LEONAS MALINAUSKAS

Turiu didelį pasirinkimą angliškų medžiagų įvairiomis kainomis.

Už darbą garantuoju

Prašau persitikrinti.

L. N. Alem 1689, Dock Sud

Su moterių ir vaikų ligoms Priima nuo 14 iki 17 valan.

D - ras NOVAR

Gydytojas Chirurgas

Su venerinėmis, blenoragija, šlapimo, ašaros, ir skausmai Priima nuo 18 iki 21 valand.

Sekmadieniais nuo 9 iki 12.

Kalba rusiškai ir lietuviškai.

Triunvirato 1043.

U. T. 54 Darvin 2607.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

PARENGIMAI:

Šį šeštadienį draugija „Lietuva“ savo salone rengia šeimininį vaidinimą - šokių vakarą. Bus suvaidinta labai linksma vieno veiksmo komedija „Piršlybos“.

— o —

Tą pat dieną, t. y. liepos 15 d. salone „Jose Verdi“ d - ja „Susivienijimas“ L. A. rengia viešą vaidinimą - šokių vakarą. Suvaidins dviejų veiksmų komediją „Vargšas Tadas“.

— o —

Šį sekmadienį, liepos 16 d. salone „Jose Verdi“ draugijos „Lietuva“ šokių popietis.

NELEIDO UŽBAIGTI

VAKARĖLIO.

Liepos 8 d. „Liaudies Teatras“ gastroliavo Kilmėje. Vietos lietuviams programa patiko ir viskas būtų gerai pasibaigę, jei ne pora peštukų. Vakarėlin žmonių prisirinko nedaug, daugumas bijojo eiti, nes Kilmėje retas vakarėlis praeina be muštynių ir policijos. Šį kartą taip pat kai svečiai buvo pačiame linksmume, atsirado pora peštukų, kurie susikabino už apikaklių. Draugams negalint įsi karščiausių numalšinti įsineišė policija. Keletą triukšmadarių ir nieko nekaltus rengėjus nugabė-

no į nuovadą, o svečiams liepė išsiskirstyti.

Kadangi muštynės nebuvo taip didelės, tai manoma, kad tai buvo tik priežastis, mat vietos tvarkos dabotojams nepatikę rusiški kazokai su raudonomis žvaigždėmis.

P — įjus.

LIKVIDUOJASI „HOGAR LITUANO“

Teko patirti, kad taip vadinas „Hogar Lituano“ („Lietuvių Namai“) išbuvęs vos pusę metų naujose patalpose, šiomis dienomis pradėjo likviduotis. Ar visai likviduos dar nežinia, tai priklausys nuo namo savininkės, ar ji sutiks nutraukti pasirašytą sutartį.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

JUOZUI PUKUI žemės galima gauti išsimokėjimui. Ją parduoda įvairios kompanijos ir įvairiose provincijose, bei teritorijose ir įvairiomis sąlygomis. Argentinos valdžia yra nusitačiusi atskiriems žmonėms visai žemės neduoti, o tik paveda organizuotai kolonizacijai. Apie kokią nors paskolą gauti iš valdžios — nėra ko svajoti. Tamsta neturi nustoti vilties, kad kada nors lietuviai galės kolonizuotis organizuotai ir tuomet kaip tik galėsi prisidėti, kad ir su mažesniu kapitalu.

Paremkim Spaudą

Malonu girdėti, kad „A. L. Balsas“ pradės eiti 8 - nių puslapių, suteikdamas daug naudingą pasiskaitymo, o mūsų gerbiamieji skaitytojai privalo prisidėti prie to visiems mums brangaus kultūringo darbo, tad imkim sau už garbę paremti šį kilnų darbą. Kas dar „A. L. Balsas“ neužsiprenumeravo, nieko nelaukdami jį užsiprenumeruokit. Paraginkit savo draugus - pažįstamus, kur skaitlingiau susirinkusius, kad neliktų nė vienas Argentinos lietuvis, kuris neskaitytų ir neužsiprenumeruotų šio laikraščio.

Kreipiuosi į plačią Argentinios lietuvių visuomenę, į skaitytojus parinkti šiam laikraščiui prenumeratų, parašinti korespondencijų iš įvairių Argentinios teritorijų, miestų bei miestelių. Toks tai

bus mūsų spaudos parėmimas. Aš pasižadu, tad pritarkit ir kiti. Su kruskim broliai į darbą, kas kiek išgalim, kad ir po biskį bendrom jėgom daug ko galim nuveikti. Atjauškim savuosius, nors mes daugumoj ir vargingai gyvenam, sukiu prakaitu užsidirbam duonos gabalėlį. Mūsų spauda taip pat ne turtinga, jie taip pat tokie darbo žmonės, jiems gana sunku šį darbą plėsti, jie kviečia visus prie to darbo prisidėti, jiems palengvint. O mes, gerbiamieji skaitytojai, su prasdami eikim jiems į talką kultūrinio darbo, patobulinsim mūsų spaudą, tegul „A. L. Balsas“ būna visų mūsų balsu, kuriame atspindėtų mūsų vargingas gyvenimas, tuomet palengvės ir mūsų sunki kova į šviesesnę ateitį.

Aš turiu viltį, kad ir kiti skaitytojai tam mano ir redakcijos kvietimui pritars. Ne lietuvis būtų tas, kuris tam priešintūsi ir nuo to šalintūsi! Tad siųskit savo mintis ir gerus norus, kas kaip šį darbą supranta, koks jis turėtų būti ir kaip jis turėtų būti tęsimas toliau. Palma.

Restoranas viešbutis

—L I E T U V A—

Š O K I A I

SEKMADIENĮ 16

Cordoba 3 2 5

U. T. 31 Retiro 2621.

Dr. S. SCHAVELSON

Ligoninės Muniz klinikos vedėjas. Sugrįžęs iš Europos, kur studijavo klinikose Paryžiaus, Berlino ir Varšuvos dabar priima asmeniškai savo klinikoje.

Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų, gerklės ir nosies. — Kraujo, šlapinimosi ir lyties organus. — Peršvietimas rentgeno spinduliais ir determija. Kalba rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai.

Priimu nuo 14 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. ryto. Tramvajai 12, 38 4, 84

C H I L E 1228, Buenos Aires

GERIAUSIA RŪBŲ SIUVYKLA

A. SMULKEVIČIAUS

C. Patricios 910, Boca.

Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams, paltams ir kelnėms.

Norėdami išgyti rūbus, būtina užeikit pas mane persitikrinti.

Gerai išitėmykit antrašą:

PATRICIOS 910, KAMPAS SUAREZ.

VELTUI

gaus vieną fotografiją spalvotą, kas užsakys pusę tuzino atviručių už tris pesus, geriausioj slavų fotografijos studijoj „SAVA“ g - je San Martin 608, Bs. Aires. Nauduokitės gera proga.

Sugyvuolėje Žmonės

(Iš BRAZILIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO)

Su didžiausiu pasipiktinimu „L. A. Brazilijoj“ vienam iš savo nuomėrių talpina sekančią korespondenciją iš lietuvių gyvenimo Brazilijoj:

„Birželio 24 dieną Alto de Moca įvyko tikras karas nežinia už ką, nei dėl ko, prisigėrę lietuviai pradėjo piauštis. Ir rezultate 5 sunkiai sužeisti, tarp kurių ir dvi moterys ir apie kieliolika areštuotų. Sužeistieji paguldyti ligoninėje, o areštuotieji ir pirmadienį buvo laikomi daboklėj ir negalėjo eiti į darbą.“

„Dar neišdžiūvo kraujo klanai iš šeštadienio, štai sekmadienį, birželio 25 d., vėl toje pačioje vietoje ant Alto da Moca lietuvius lietuvių paiovė.“

„Papiautasai yra Lietuvos rusas, vadinasi Karolis Šcerveninas, 24 metų amžiaus. Iš Lietuvos atvyko prieš 4 metus, čia vedė ir susilaukė du vaikus. Piktadarys yra tulas G. Lasčinskas, kurį policija jau surado.“

„K. Šcervinas dirbo ir gyveno S. Caetaue. Sekmadienį atvyko į svečius pas savo seserį į Alto da Moca. Ir čia susitiko su Lasčinsku. Pastarasis, matyt, turėjo kokį piykty ir norėdamas atkeršyti

su skustuviu perpiovė jam pilvą ir išleido vidurius. Nukentėję nugaubtas ligoninė su gyvybės ženkais, bet pagyti nėra vilties.“

„Paskutiniu metu jau nebebuvo girdėti tokių įvykių ir buvo manoma, kad jau truputį toks būaurus paprotys — girtuokliavimas ir peštynės išnyko iš lietuvių. Bet paskutiniu metu įvykiai pasikartojo dar žiauresnėj formoj. Ir rodo, kad iš lietuvių tarpo dar neišsigyveno sugyvuolėje žmonės. Del to labai tenka apgailestauti.“

PARANOS ESTATE SNIEGAS.

Smarkiai atšalo Brazilijoj oras, ypatingai pietinėse valstijose, Matto Grosso, Santa Catharina, Parana. Paranos estate birželio 20 dieną iškrito sniegas. Rio Grande do Sul temperatūra nupuolusi 4 laipsnius žemiau nulio. Del šalčio labai nukentėjo kava. Iš Minas es tado praneša, kad čia virš 40 nuo šimčių kavos nukentėjo nuo šalčio.

ISTREMĖ LIETUVI.

„L. A. Brazilijoj“ praneša, kad S. Paulo teisingumo ministerijos nutarimu iš Brazilijos tapo istremtas lietuvis Jonas Leth (pavardė nelietuviška) už komunistinį veikimą.

Baltų žmonių žiaurumas

Mūsų žemės tam tikrose dalyse tam tikrais laikotarpiais, jau prieš tūkstančius metų buvo išsivysčiusios civilizacijos ir tų šalių žmonės buvo ypatingai pakilę, pas kuri vėl, kitų nugalėti, nuskurdo, o kiti visai išnyko.

Turim žinių apie tam tikrų laukinių barbarų užpildinėjimą ir išnaikinimą kaikiurių kraštu. Žinias apie barbarų žiaurius darbus ištyrinėjo, surinko, surašė baltieji mokslininkai ir mes su pasibaurėjimu skaitome apie barbarų sunaikintus civilizacijos paminklus.

Bet ne vien laukiniai barbarai pasižymėjo civilizuoatų šalių išnaikinime. Baltieji žmonės ir net aukštai kultūroje pakilę, tokiu darbu užsimdinėjo.

Vieni iš paskutiniųjų didžiausių senovės civilizacijų iš pamatų išgriovę buvo ispanai, kurie šešioliktame šimtmečiuje be jokios atodairos ir pasigailėjimo, kaip didžiausi barbarai, naikino, griovė Amerikos indijonų civilizaciją, jų kultūros pėdsakus sunaikino, pačius žmones išžudė.

Vieni iš aukščiausia civilizacijoje pakilusiu Amerikos kontinentu buvo Maja indijonai, Yukata-

ne. Dabar atrandami jų civilizacijos paminklai, per šimtmečius žemėmis užslėgti, liudija kaip aukštai Majai buvo pakilę. Jų statybos gražumu ir technišku atžvilgiu lyginasi ar net viršija senovės Romos garsių dienų statybą.

Nors indijonus mes suprantam tik kaip laukinius žmones, ir šiaurinė ir Pietų Amerikose yra ir dabar bet dalis jų, gyvenus Centralinė Amerikoj, kur turėjo patogų klimatą, išsivystė, pakilo patys savo supratimu, savo protu, be jokio pasimokinimo iš baltųjų, nes su jais nesusisiekė. Kada susisiekė su baltaisiais — kada ispanai atėjo į Ameriką — jie radę turtingus, aukštai išsivysčiusius žmones, pradėjo juos užpildinėti, naikinti, plėsti, palikdami griuvėsius jų puikių statybų žemėms užpilti.

Šių dienų žmonės, skaitydami apie archeologų atradimus tokių brangių liekanų, tiesiog piktinasi darbais tų baltų barbarų.

Bet ir šiais laikais ne kitaip daro tie patys, kurie piktinasi: kada iškyla karas, jie eina, griau, naikina kitų žmonių ilgų metų sukurtą, pastatytą dalyką ir

palieka tik griuvėsius. Tas buvo laike pasaulinio karo, ir tas bus kituose karuose kokie nutiks ateityje. Tikrai vėlesnės eilės žmonių, gyvendami po mūsų, rasdami knygoje kokį puiki buvo mūsų laikų statyba, su pasipiktinimu apmąstinės mūsų dienų žmonių barbariškus darbus. „V.“

ŽMONĖS — KURMIAI.

(Pabaiga)

tiesa, kad čia gimė mūsų tėvai, ir čia mirs mūsų vaikai.

Mūsų pašnekėsi nutraukė melancholiškos dainos aidai. Išlipę viršun pamatėme būrelį dainuojančių merginų, grįžtančių su figūvais ragazėmis. Saulei nusileidus visi miestų gyventojai ėjo miegoti.

Sekančią naktį aplankiau sinagogą. Tai 800 metų senumo dievnamis po vienu oro šuliniu, o del to be jokio stogo. Apart ritualės arkos nieko ypatingo nesimatė tame tiesių kerėnų kampelyje. Sienos nieku nepadabintos, o plikos kolumnos grėšia pavojumi bile kada visai sugriūti. Pirm pradžian religines ceremonijas kalbėjau su rabinu, apsišvietusiu ir gerai itališkai kalbančiu žmogumi, kuris pasakė, kad jie švenčia hebrejų Pasilsio Dieną, kurią gerbia ir ūkininkai bereberai, pas kuriuos dirba dalgelis Gariano gyventojų, kaip padieniai darbininkai.

Kuomet aš pastebėjau, kad nesant jokio dokumento sunku spręsti pradžią Gariano įsikūrimo, tai man buvo paaiškinta:

— Vienok kopų akmenyse iškal tai parašai parodo, kad Garianas tapo įsteigtas 4429 metams prastinkus po to, kaip Adomas iš rojus tapo išvytas. Tokiu būdu šis miestas prasidėjo Kristaus gimimui artimoje datoje.

Laikė trijų dienų ir dviejų naktų praleistų Gariane, aš taip apsi pratau su jo drėgna atmosfera, kad kvėpavau be jokio sunkumo. Sunkiau buvo apsibrasti su miestu planu: kada tik eidavau rytiniam pasivaikščiojimui, visuomet paklysdavau Gariano gatvėse ir turėdavau prašyti, kad kuris nors praeivis mane palydėtų. Gariano gyventojai mandagūs ir be galo malonūs.

Kuomet keliavau iš miesto, mano šeiminkas ir rabinas mane palydėjo iki pat virsaus. Pamačiau savo automobilį gražiais gelii pluoštais apkrautą. Pradėjęs važiuoti atsigrįžau ir mačiau kielioliką merginų, linksmai mosuojančių alyvų darželyje.

Atvykęs į Tripolį pasiūnčiau savo šeiminkui mažą dovanėlę: liktarniją su dvidešimčia batarejų. Manau, kad tatau nesukels jokių ginčų trogloditų mieste, — taip užbaigia savo aprašymą „La Nación“ bendradarbis.

Prie progos noriu pažymėti, kad trogloditų — po žeme gyvenančių šeimų — iki šių dienų yra užsilikę Meksikoje.

Iš visos Europos požeminiai gyventojai ilgiausia buvo užsilikę Lietuvoje. Tai tokiam gyvenimui pasižventę vienuoliai, kurie niekuomet nematydavo saulės. Iš miesto į miestą jie keliavdavo specialiais požeminiais urvais. Kalbama, kad apgriuves toks urvas yra tarp Kauno priemiesčio Kamendulių ir Vilniaus.

Trogloditiški vienuoliai ilgai buvo užsilikę ir Kijeve, kur yra garsi „Kijevopečerskaja Lavra“.

Seiva

Lietuvos Pasiuntinybės adresas.

Legación de Lituania e. Rodríguez Pena 1671, Buenos Aires.

MATTERN RANDASI GYVAS CARNERA DALYV FILMOSE. IR SVEIKAS.

Nort Amerikos firma, kuri finansiniai remia lakūno Mattern kelionę aplink pasaulį, gavo radio telegramą pasirašytą Matterno, kurioje praneša, kad jis yra gyvas ir sveikas ir randasi netoli Anadir (Čuchotkos pusiasaly). Kaip jau yra žinoma, nuo 14 dienų birželio neturėta nuo minėto lakūno jokios žinios ir buvo manyta, kad jis yra žuvęs.

Kaip pati firma, taip ir Sovietų vyriausybė stengiasi patikrinti šios telegramos tikrumą ir suteikti Matternui reikalingą pagelbą.

APSIVEDĖ SMELINGAS

Vokiečių boksininkas Maksas Šmelingas, kuris savo laiku buvo pasaulinis sunkaus svorio čempionas, šiomis dienomis vedė žinomą vokiečių kiną žvaigždę Amy Ondrą.

CARNERA DALYV FILMOSE.

Pasaulinis bokso čempionas italy milžinas Primo Carnera, nutarė atidėti savo grįžimą Italijon ir pasilikti Jungt. Valstijose ilgiam laikui, nes jo manadžierius deda pastangas, sudaryti kontraktą dalyvavimui kino filmose. Sulig italų bokso federacijos pranešimo Carnera boksuošis Romoje š. m. spalio mėn. su Maksu Šmelingu arba Larry Cains. Kadangi Šmelingas šiomis dienomis apsigėdė, tai manoma kad jis atsi sakys stoti ringan ir tuomet liks Cains, kuris turės stoti prieš Carnerą.

CHARBINE KARŠČIAI.

Telegramos iš Charbino skelbia kad šiame mieste paskutinėmis dienomis siaučia nepaprasti karščiai, nuo kurių kasdiena įvyksta skaitlingi mirimai, ypač daug pri-geria besimaudydami.

Instituto Médico

“CALLAO”

Dr. Renoulin

Nuosava ligoninė operacijoms: aklos žarnos, kilos, gimdos, ir akių.

Ligoniai primami gydytojų specialistų: buv. pilnateisio gydytojų Hospitalio Salaverry, buv. gydytojų Hospitalio V. Sarsfield ir buv. gydytojo padėjėjo Hospitalio Alvear. Prižiūrint pačiam Klinikos direktoriui.

Gerklės, Nosies, Ausų ir Vaikų ligų specialistai.

SIFILIS - 606 - 914 - Pilni ekonomiškai gydymai.

BLENORAGIJA - Moderniškas gydymas be skausmo - Prostatitis - Cistitis - Lytinis nusilpimas.

VENERIŠKOS - Kraujo ligos - Silpnumas - Galvos skaudėjimas.

SIRDIS - Širdies mušimas - Kraujo cirkuliacija.

PILVELIS - ŽARNOS - KEPENYS - Pilvelio skaudėjimas gydomas moderniškais metodais Glassen, Vienos Universiteto profesor.

PLAUCIAI - Dusulys - Tuberkuliozas.

REUMATIZMAS - Smarkiai skaudantis ir kroniškas - Lašai prieš skaudėjimą, laužimas kaulų.

GERKLĖ - NOSIS - AUSYS - Gydymas nuo drugio.

MOTERŲ LIGOS - Gimda - Užmazga (atskiras kambarys moterims).

NERVŲ LIGOS - Neurastenija - nervų silpnumas - X spinduliai - Ultravioletiniai spinduliai.

ANALIZIO LABORATORIA - Kraujas - Wassermano ir Kham reakcija. Patarimai 3 pesai.

Priėmimo valandos nuo 10 iki 21 (9 val. vakaro)

Sekmadieniais nuo 9 iki 12 val.

Ekonominiai abonentai.

Kalba lietuviškai.

339 — CALLAO — 339

DOMES!

DOMES!

Pigiausios laivakortes

ant geriausių laivų

PARDUODA

C-ia. Central Europea

San Martin 469

Buenos Aires